

om, at Dr. Brandes gaar ind under et af disse Motiver. Det første Motiv, at han skulde være et fremspirende Talent, ere vi jo forlængst ovre; den Mand har jo i det mindste naaet Middagshøiden og det baade i sin Alder og sin overordentlig store Produktion. Det skulde være mærkeligt, om en Mand af den Alder, der har produceret saa meget, skulde være i Stand til at overbyde sig selv. Jeg antager, han har præsteret sit bedste. Men paa den anden Side forekommer det mig ogsaa efter det, han har leveret i de senere Aar, at han endnu er ganske produktionsdygtig. Selv gode Venner af ham, som anerkende ham i høj Grad, tror jeg, indrømme, at de senere Aars Produktion knap staa i Højde med, hvad han tidligere har præsteret, men selv Modstandere tror jeg, indrømme, at der endnu er saa betydeligt Talent i de Arbejder, han har præsteret i den senere Tid, at han maa gaa ind under det Motiv, jeg har betegnet som Nr. 2, nemlig en Understøttelse til fortsat Virksomhed. Naar man, som jeg antager, fra det høje Klerikals Side og ogsaa fra Regeringens Side desuagtet modsætter sig denne Bevilling, saa er det utvivlsomt heller ikke, fordi man undertender Mandens literære Virksomhed eller hans Betydning som en Vækker her i vort Samfund, men det er vel nærmest paa Grund af de Anstuelser, Manden forfægter, man mener, at de Anstuelser, han har, er, af den Art, at Staten ikke kan støtte ham, at Staten ikke paa nogen Maade kan hde ham Anerkendelse, ligegyldig under hvilken Form. Jeg tror, man her tager fejl af Lovgivningsmagtens Opgave; det er ikke Statens, Lovgivningsmagtens Sag at undersøge, om nogle Meninger ere gode, og om andre Meninger ere flette, og at man derefter skalde burdere Forfatteren. Jeg tror, man fra Statens Side vel bør stille det Spørgsmaal: Har den Mand ved sin hele Virksomhed, ved sin Produktion indlagt sig Fortjeneste af sin Samtids Landsliv? Og naar man stiller Spørgsmaalet saaledes, saa tror jeg, at selv de mest infarnerede Modstandere af Dr. Georg Brandes maa erkende, at han har været en ikke uvæsentlig Faktor i vort Landsliv i den sidste Snees Aar her i Landet. Men naar det er Tilfældet, saa forekommer det mig, at saa bør man ikke give sig til at veje Anstuelser. Hvis man skalde bedømme disse Understøttelser efter vedkommendes Anstuelser, saa kom vi saa vist sørgeligt af Sted; saa maa jeg sige, at jeg ved ikke, hvorledes jeg skalde forsvare at give min Stemme til Kontoen VI. A. 3 f. Ets., som staaar paa Kultusministeriets Budget,

hvor der findes — ja nu er Manden død, saa jeg vil ikke gaa ind paa nogen Kritik af Manden — et Tilfælde til fhv. Redaktør Davidsen. Derfor jeg derved skalde mistænkes for at være enig med ham i hans antebiluvianske Anstuelser baade i politisk og social Henseende, saa maatte jeg sige Pas, saa var det mig umuligt at stemme for denne Post under VI. A. 3. Eller jeg kan nævne den Mand, som med stor Hæder gaar i Spidsen for dette Afsnit af Finansloven, og som hedder cand. phil. Rud. Schmidt. Naar jeg ser, hvad det er for mærkelige forvredne Ting han leverer, og hvad det er for mærkelige Meninger, han docerer, saa vilde jeg ikke gaa med til denne Bevilling, hvis det var Betingelsen herfor, at man skalde være nogenlunde enig med vedkommende Forfatter. Omvendt vide vi jo ogsaa, at der paa denne Liste findes Folk, som ærede Medlemmer tilhøre ikke vilde vedkende sig, hvis de ved at stemme for Forslaget skalde vedkende sig deres Anstuelser. Jeg tror, det er en slem Afvej, man er inde paa, naar man vil gøre disse Bevillinger afhængige af vedkommende Folks Anstuelser; jeg tror, det er mest fornuftigt og værdigt, om Staten kun stiller et Spørgsmaal som Grundlag for disse Bevillinger, nemlig: Have disse Folk haft nogen Betydning for Samfundet, og navnlig for Samfundets Landsliv? Hvis man maa besvare dette med ja, saa maa de være kvalificerede til at gaa med ind i Rækken af dem, vi understøtte eller anerkende paa forskellig Maade, paa forskellige Konti give vor Støtte. Jeg kan derfor kun beklage, at dette Spørgsmaal om Georg Brandes er kommet ind i den Gænge, det nu er; man er kommet ind deri ved Overdrivelser paa den ene Side og overdreven Ripost fra modsat Side; jeg vilde ønske, at man saa noget roligere paa denne Sag, og at man fra hans Venners Side noget vilde begrænse den overvætted. Nos man har overdænget ham med — som Nr. 1 i vort Samfund — jeg siger dette ogsaa til den ærede Ordfører for Mindretallet, som gjorde ham, synes jeg, til vor Tids betydeligste Forfatter. Det er alle disse store Overdrivelser, som maaste denne Mand har lidt mest under selv. Jeg vil paa den anden Side henstille til den ærede Regering, om det er tilstrækkelig Overlegenhed — jeg vil ikke sige Værdighed — der vises fra Regeringens og dens Venners Side, naar den vil afvise denne Mand, sikkert nok kun af Hensyn til de Anstuelser, han nævner og forfægter. Det er navnlig med Hensyn til disse Betragtninger, at jeg har været med til at stille Forslag om en aarlig Dotation